

Årsberättelse 2024

Skogshistoriska Sällskapet är en ideell förening som verkar för att skogshistoriska värden uppmärksammas, bevaras och används, samt främjar skogshistorisk forskning och kunskapsspridning. Sällskapet bildades 1990 med ambitionen att vara en samlingspunkt för personer med intresse för skogs- och kulturhistoria.

SKOGSHISTORISKA SÄLLSKAPET är en ideell förening som verkar för att skogshistoriska värden uppmärksammas, bevaras och används, samt främjar skogshistorisk forskning och kunskapsspridning. Sällskapet bildades 1990 med ambitionen att vara en samlingspunkt för personer med intresse för skogs- och kulturhistoria.

FÖR ATT FRÄMJA SITT SYFTE anordnar Skogshistoriska Sällskapet exkursioner, seminarier och resor, publicerar en tidning och en årsskrift, delar ut belöningar, samt bedriver annan med Sällskapets syfte förenlig verksamhet.

STYRELSEN HAR UNDER verksamhetsåret hållit åtta protokollförda möten, varav tre fysiska och fem digitala. Årsstämman i slutet av mars genomfördes på SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, i Alnarp i Skåne med ett 30-tal deltagare. Forskarna vid Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap gav en bred bild av den kvalificerade forskning som sedan 35 år bedrivs i Alnarp.

NIO EXKURSIONER genomfördes, därav två omfattande två dagar, en på Gotland i försommartid och en inriktad på industrihistoria kring Ångermanälven i augusti. Årets aktiviteter samlade totalt cirka 400 deltagare och inleddes med en exkursion i det så kallade landskapslaboratoriet på Snogeholm i Skåne. Detta i samband med årsstämman i Alnarp och med nära anknytning till skogsforskningen. Under övriga exkursioner belystes i Småland skogsdikningens historia och dagens återvinningsprojekt, det hyggessfria skogsbruket i Tiveden och brukshistoria samt dagens verksamhet på Boo fideikommiss i Närke. Vidare gjordes en uppskattad exkursion vid vattensågen i Gravsjö utanför Rättvik då även skogsmuseet i Enkven besöktes. Under sakkunnig ledning från SLU presenterades skogsbränder förr och nu samt dagens naturvårdsbränningar i Ångermanland/Västerbotten. Begreppet baggböleri, belystes i just Baggböle i Västerbotten, och blev avslutningen på årets exkursionsprogram.

VÄRLDSSKOGSKONGRESSEN IUFRÖ var på försommaren förlagd till Sverige. Sällskapet medverkade med en informationspunkt på norra Djurgården i Stockholm. Under världsarvsdagarna första helgen i september medverkade Sällskapet med en monter och ett anförande på Dalarnas museum i Falun.

FILMSATSNING. Skogshistoriska Sällskapet har ansökt om och erhållit medel hos

Stiftelsen Skogssällskapet för framtagande av fem kortare filmer som med nyinspelat material och arkivfilmer ska lyfta fram berättelser och skeenden i skogshistorien. Dessutom ska lärdomar för framtiden målas fram i varje film. Under 2025 kommer filmerna att presenteras med start under årsstämman i Härnösand i mars.

MEDLEMSTIDNINGEN Skogshistoriska Tidender har som vanligt utkommit med fyra nummer. Årsskriften, med temat Skogens betydelse för sjöfarten, utkom i juletid tillsammans med Tidender nr 4. Till viss del finansieras årsskriften med annonsintäkter.

SÄLLSKAPETS WEBBSIDA (skogshistoria.se) hade under året 30 000 besök och 19 000 unika användare, vilket är ungefär samma nivå som året före. Den enskilt mest välbesökta sidan var Historiska stormar och oväder, följd av Stora träd samt Det boreala skogsekosystemet. Andra populära sektioner är föreningens aktiviteter samt artiklar hämtade från tidigare Årsskrifter och Tidender. Facebooksidan hade vid årsskiftet 1 931 följare och årets 44 inlägg har nått ut sammanlagt 8 800 gånger.

SKOGSHISTORISKA SÄLLSKAPET har instiftat utmärkelsen Örtugen som årligen delas ut för att stödja och stimulera dem – amatörer eller professionella – som arbetar med skogshistorisk forskning eller som lyfter fram skogshistorien på annat förtjänstfullt sätt. Priset består av ett diplom och en penningssumma på 10 000 kr. Örtug nr 64 i ordningen, delades ut till jägmästarstudenten Ylva Kungsmann för sitt examensarbete vid Sveriges lantbruksuniversitet med titeln *Från expansion och äventyr till revolution och landsflykt*. Örtug nr 65 delades ut till professor emeritus Kjell Danell för boken *Vilt, jakt och människor i Norrlands skogar 1870–1900*.

DET REGIONALA NÄTVERKET omfattar 25 kontaktpersoner. De finns över hela landet och fyller en viktig funktion genom att sprida information om vår verksamhet och samla upp idéer. Möten med regionala kontaktpersoner har skett i anslutning till årsstämma och exkursioner. Bidraget från Riksantikvarieämbetet har använts i den löpande verksamheten.

ÖVRIGT. Skogshistoriska Sällskapet är engagerat i Museinätverket Skog & Trä, som samlar skogshistoriskt inriktade museer i landet. Tillsammans verkar vi för att skogens kulturarv ska bevaras, användas och utvecklas.

Sällskapet medverkar också i det fyraåriga projektet Skogarnas kulturarv som drivs av KSLA, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

Mycket glädjande och stimulerande för Sällskapets verksamhet var att styrelseledamoten och redaktören Lars Klingström av Föreningen Skogen tilldelades Greve Carl Bernadottes Skogspris.

EKONOMI, belopp i kr (fjölårets siffror inom parentes).

Årets ekonomiska resultat blev 10 311 (–10 273) vilket medförde att eget kapital ökade till 600 918 (590 607).

De totala intäkterna uppgick till 858 690 (836 481). Medlemsavgifterna inbringade 497 900 (479 375) och annonsförsäljningen 83 050 (100 700).

Riksantikvarieämbetet gav även detta år ett anslag på 70 000.

Bokförsäljningen gav 2 425 (7 876), frivilliga bidrag från medlemmar 13 665 (10 830) och årets exkursioner inbringade 171 650 (167 700). Med anledning av Björn Sprängares bortgång i augusti 2024 sattes, efter efterlevandes önskemål, frivilliga medel om 17 000 in på Skogshistoriska Sällskapets konto. Styrelsen i Gävle Dala Skogsklubb har mycket generöst, med anledning av klubbens avveckling, beslutat att skänka kvarstående kapital på 20 000 kr till Skogshistoriska Sällskapet.

Årets totala kostnader uppgick till 874 900 (864 875). Kostnaderna för styrelsemöten uppgick till 42 650 (33 168). Ersättning för utfört arbete till sekreterare och kassör uppgick till 100 000 (100 000) – sekreterare 50 000 (50 000) och kassör 50 000 (50 000).

Kostnaden för året programverksamhet med exkursioner och seminarier uppgick till 143 346 (199 727). Kostnaden för medlemsvärvning uppgick till 9 315 (10 698).

Stiftelsen Skogssällskapet har bidragit med 337 500 till framtagande av filmer varav 150 000 har balanserats till år 2025. Kostnaden för utfört arbete med filmerna uppgick till 234 375 vilket gav en nettokostnad på 46 875.

Årsstämman genomfördes i Alnarp och kostade 21 528 (24 285).

Kostnaden för förlagsverksamheten; produktion, tryckning och distribution av Tidender och Årsskrift uppgick sammanlagt till 439 806 (445 572).

Medlemmar	2024	2023
Hedersmedlemmar	3	6
Enskilda medlemmar	1 204	1 166
Familjemedlemmar	344	324
Studerande	18	18
Totalt	1 569	1 514

Familjemedlemskap räknas som två medlemmar. Av totalt 1569 (1514) medlemmar var 321 (296) kvinnor. Antal medlemmar ökade med 55 (3). Tre hedersmedlemmar har gått bort under året.

Den 7 februari 2025

För styrelsen i Skogshistoriska Sällskapet
Hans-Jöran Hildingsson
Rose-Marie Högberg
Mats Hannerz

Resultaträkning (kronor)

	2024	2023
Intäkter		
Medlemsavgifter	497 900	479 375
Annonsintäkter	83 050	100 700
Bokförsäljning	2 425	7 876
Frivilliga bidrag	33 665	10 830
Organisationsbidrag	70 000	70 000
Exkursioner	171 650	167 700
Summa	858 690	836 481
Finansiella intäkter/kostnader		
Räntor bank	32 040	23 217
Bankkostnader	5 519	5 096
Summa finansiellt	26 521	18 121
Summa intäkter	885 211	854 602
Kostnader		
Styrelsemöten	42 650	33 168
Ersättning för utfört arbete	100 000	100 000
Resor	22 182	12 618
Exkursioner	143 346	199 727
Årsstämma	21 528	24 285
Annonsanskaffning	8 300	10 070
Medlemsvärning	9 315	10 698
Hemsidan	14 030	7 950
Örtug	20 000	10 000
Övrigt	6 868	10 787
Filmprojekt	46 875	0
Förlagsverksamhet		
* Tidender produktionskostnader	104 667	104 700
* Tidender tryckning	97 830	94 495
* Årsskrift produktionskostnader	61 200	61 000
* Årsskrift tryckning	68 794	67 522
Porto, frakt	107 315	117 855
Summa kostnader	874 900	864 875
Årets resultat	10 311	-10 273

Balansräkning (kronor)

	2024	2023
Tillgångar		
Omsättningstillgångar		
Plusgiro	179 804	97 576
Bankmedel	821 500	667 378
Annonsfakturor	70 400	88 600
Upplupna bidrag och intäkter	16 995	14 077
Summa omsättningstillgångar	1 088 699	867 631
Summa tillgångar	1 088 699	867 631
Skulder och eget kapital		
Leverantörsskulder, not 1	180 111	169 596
Förutbetalda medlemsavgifter	123 000	39 700
Upplupna kostnader och förutbetalda bidrag	167 670	67 728
Björn Sprängares minnesfond	17 000	0
Summa kortfristiga skulder	487 781	277 024
Ingående balans eget kapital	590 607	600 880
Årets vinst/förlust	10 311	-10 273
Summa eget kapital	600 918	590 607
Summa skulder och eget kapital	1 088 699	867 631

not 1: Avser produktion, layout och porto för Tidender 4/24 och Årsskrift 2024.